

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculu[m] officii misse expositorium

Johannes <de Lambsheim>

Heidelberg, 1495.06.29

Mistica expositio misse vita[m] christi et passionem allegorice
representans.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30862

ad deuotā sacramenti cōlonē. **A**li. v. lecta
cōio. fecit cōleantū exultatiō. **C**ōplen
da fecit boni opis p̄pletionē. vel gratiarū
actionē. **I**te missa est facit missē p̄clusio
nē. et dat populo abeundi licentiā. **F**inis
missē significat finē mūdi.

In signis et crucibus que
fuit in canone rep̄ntatur hi
storia passionis christi.

Innocentius papa in lib. de missa dicit
q̄ in canone sūt. xxvi. cruces p̄ septē vi
ces. p̄ q̄s h̄istoriā recolim⁹ dñice passio
nis. **P**rimo nāq̄ sūt tres cruces. post.
Tertig. q̄ trinā xp̄i rep̄ntant traditiōnē
q̄ tradit⁹ fuit a p̄re. in mundū. a iuda et
iudeis. **S**ecō sūt quinq̄. ibi. Quā ob
oblato; r̄c. fecit xp̄i venditiōnē. tres p̄me
tres sunt em̄pores. p̄cifices scribe et
pharisei. **Q**uarta fecit xp̄m p̄sonā vendi
tā. **Q**uinta iudā vendentē. **T**ercio sūt
due. ibi. **Q**ui pridie. fecit dñice cene p̄s
guratiōnē. **Q**uarto sūt quinq̄. ibi. **V**ir
m̄ores r̄c. rep̄ntat xp̄i vulneratiōnē. q̄
in crucis ara. v. p̄tulit magna vulnera.
Quinto tres sūt cruces. ibi. **S**upplices
te rogam⁹. q̄ xp̄i designat passionē. **P**ri
ma significat xp̄i captiuitatiōnē. **S**ecūda
eius flagellatiōnē. **T**ercia ip̄ius illustro
nem et coronatiōnē. **S**exto sunt tres. p̄
quē. ibi. sanctificas. significat christi tri
plicem crucifixiōnē. **P**rima fuit iudeorū
linguis. **S**ecūda per sententiā iudicis.
Tercia facta est militū manibus. **S**exto
primo sūt quinq̄. quarū tres designat
christi cruciatiōnē. q̄ in cruce tribus vs
xit horis in maximo dolore. **E**t ibidem
tres sustinuit cruciat⁹. scz. passionis. p̄o
passionis. et cōpassionis. **D**ue alie signi
ficant anime et corporis xp̄i separatiōnē
Vel aque et sanguinis de christi latere
tam mortuo emanatiōnē.

Incipit mystica expositio
missę sc̄dm̄ sensum allegori
cum vitā christi et passio
nem representans.

Missa officii tā p̄uida rep̄tur
ordinatiōe dispositū. vt q̄ per
xp̄m et q̄ descendit de celo hūa
nā sibi assumēs naturā. vsq̄
dū i celū ascēdit gesta sūt maḡ et p̄re p̄re
neat. et ea tā p̄bis q̄ signis admirabilī q̄
dam sp̄e rep̄ntet. **N**ā tota vita xp̄i i hoc
seculo celebrata q̄s vna solēssima fuit
missa. ideo totū missę officii. ad xp̄i vitā
passionēq̄ rep̄ntandā ordinatur. **E**t q̄
xp̄s nō s̄m diuinitatē est passus sed s̄m
hūanitatē. ergo in officio missę. p̄mo xp̄i
aduent⁹ in carnē. r̄. p̄gressus et ad passio
nē insinuat. deinde passionis et h̄istoria
tā verbis q̄ signis exprimit et rep̄ntat.
Utra p̄cedēs passionē. ab introitu missę
vsq̄. te igit. declarat. **P**er totū vero cano
nē xp̄i passio m̄oratur. et post canone cō
sequēter ip̄ius resurrectio et in celos ascē
sio. **S**ed anteq̄ ad missę p̄uentiam⁹ ex
positiōnē. p̄siderāda erit sacrarū vestitū r̄
altarū mystica significatiō. q̄ in talibus
etiā sacra xp̄i p̄memorat passio.

De preparatiōe sacerdotis
ad accessus altaris et de sa
cris vestibus.

Sacerdos sacrificatur⁹ quū xp̄m
rep̄ntat. p̄gruū est vt q̄ in p̄sona
xp̄i gerit typū. p̄ nobis morietis.
ip̄ius etiā teneat similitudinē in vestit⁹
mentis et nostre salutis armis. **A**ccessu
rus igit ad altare quū deponit vestes et
lauat man⁹. cogitet quō xp̄s in cena de
positis vestib⁹ lauit pedes discipulorū sup̄
rū. **M**oraliter autē fecit q̄ sacerdos abij
cere debet a se cogitatiōes et affectiōes
malas. et cōteri p̄ cordis p̄tritiōnē. et di
cere. **L**auabo inter. **D**einde s̄m laudabi
lem aliquorū p̄uetudinē legit flexis genū

bus oratione breuē. In mēoria trine ordi
 nis xpi q̄ patrē in mōte oliueti orabat ut
 ab eo trāstret calix passionis. Hoc facto
 surgit et ad induendū sacras vestes p̄ce
 dit. Tūc cogitet quōd xps obuitā p̄cessit
 iudeis et eū q̄rentibz dixit. Quē q̄ritis;
 Osculaf altare vel sacras vestes. ad des
 testandū p̄ditoris osculū. q̄ xpm osculo
 tradidit. Hūerale induit. cū cuius funt
 culis p̄ mediū pectoris sez collū stringit.
 In hoc cogitet xpm captū et cordis liga
 tū. et quōd velabāt iudei xpi oculos. ipm
 p̄cutiētes et dicētes. p̄pheta xpe q̄s est
 q̄ te p̄cussit. Mat̄h. xxvi. Alba rep̄ntat
 vestē longā q̄ xps ab herode induit. in r̄
 detur. et pylato vt stultus remittit. Hāc
 sacerdos indnēs ornate p̄ponit. feat q̄ vi
 ta eius debet eē ornata virtutibz. zona in
 sacerdote feat p̄tinentiā. et xpi flagellū q̄
 ipm cecidit pylatus. Job. xix. Manipu
 lus feat funtculū q̄ xps fuit ligat⁹ et dus
 ctus Stola feat ligaturā qua fuit ad co
 lumnā ligat⁹. Vel cruce quā suis hume
 ris portauit. Casula feat purpureū vesti
 mentū q̄ milites eū induerūt. Job. xix.
 Crux supra casula feat xpi cruce. Coro
 na sacerdotis i capite. xpi coronā spineā
 designat. Sic pater quōd sacerdos sacri
 caturus gerit xpi p̄sonā. q̄ fuit summus
 sacerdos seipm offerēs i sacrificiū. ergo
 ipius induit se armis. Et tunc accedit
 ad altare quōd xpi cruce rep̄ntat. Et illud
 osculaf tā q̄ xpm i cruce pendente. Si
 militer osculaf cruce in libro tā q̄ xpi pe
 ctus vulneratū. Calix feat xpi sepulcrū
 Patena lapidē suprapositū. Corporale
 sudariū. Hostia xpi carnē. Vinū et san
 guinē aqua sudore. Gissa xpi verba in
 cruce plata. Gissale eius vitā et passio
 nē. Diacon⁹ feat. iij. ap̄tos. Subdiacon⁹
 nus. lxxij. discipulos. Duo cerofera iij
 gnificāt legē et p̄phetas q̄ xpm p̄cesserūt

Cyposirio misse allegorica
 vitam et passionem christi
 declarans.

26
Ostēdēdū sacrarū vestīū significā
 tionē p̄missim⁹. restat nūc vt p̄seq
 mur breuē et mysticā misse expo
 sitionē. in q̄ vita et xpi passio memorant.
 vna cū sua glōsare resurrectōe et celos ascē
 sione fm sensum allegoricū. Introitus
 misse representat annunciationē dñicā et
 christi incarnationē. que missio fuit filij
 dei i vterū virgīs et aduēt⁹ xpi in carne.
 Sequit⁹ versus. q̄ feat xpi natiuitatē. qz
 tūc iesus p̄tise ab vtero m̄ris i mundū
 exiēs n̄raz infirmitatē induēs. Glā p̄tise
 quif i laudē scē trinitatis. qz tota trinitas
 opata ē xpi incarnatōz. Introit⁹ repetit⁹
 et feat xpi circūcisionē q̄ scā est die octa
 ua. eo qz repetitio est p̄me diei. Vel dicat
 bis introit⁹. in laudē dñie et hūane natu
 re q̄ fuerūt in xpo. In p̄cipuis festis ter
 cantat introit⁹. i honore scē trinitatis. h̄o
 rteeleson feat sp̄iale xpi aduētū i mentē
 xpeleson. i. xpe miserere nob. ymas. i. ob
 uia potētia miserere nob. Cātā aut no
 nēs. qz p̄ xpi humanitatē et angloz p̄tes
 ctione: speram⁹ veire ad p̄petuā felicitatē
 Et qz pueri cito d̄at. q̄ puerū iesum cito
 rogam⁹ dicētes. xpeleson. Glā in excels
 iss e hyin n̄ angelle. p̄ laudē xpi natiuit
 tatis decātat. Sacerdos hūc incipit. qz
 typū gerit angeli q̄ in xpi natiuitate dix
 it. Annūcio vobis gaudū magnū. Ce
 tera chorus p̄sequit. qz cū angelo scā est
 multitudo angeloꝝ p̄tinentiū. Deinde
 dicat sacerdos q̄ mediator est inter d̄ū
 et p̄lm. Dñs vobiscū sup. sit p̄ suā hūa
 nitatē et gratiā. Et feat stellā q̄ magi in
 oriēte apparuit et eis p̄ta fuit. Colletā
 q̄ vt sepi⁹ nūero subternario d̄z. rep̄ntat
 mysticā regū oblationē. et eoz supplicem
 adorationē in die ep̄h̄ie xpo factā. Ep̄la
 st ioh̄is p̄dicatōz. Etā rep̄ntat marie
 purificatōz. qz tūc xpm in templū fm les
 gē intulit. et de ip̄o symeon senex et anna
 p̄phetauerūt. Gradale feat qz maris gra
 ditur in egyptū cū puero tiore herodis.
 Versus notat qz de egypto post septēni
 um reuēsa est int̄ra suā. Etā gdale
 feat p̄n̄az quā ioh̄es fecit et alios vocat.

Alleluia fecit leticia ineffabile qua eccle-
 sia habuit qm iohanes xpm baptisauit.
 tunc em celesti spolio lueta est ecclesia qm in
 iohanne xps et laute crinia. Itaqz alla
 xpm fecit baptisatu tunc celi apu sunt. ior-
 danis stupuit. iohanes exultauit. Etiaz
 pt dicit q repntat magnu gaudiu qd ma-
 ria hab. ut qm filiu que triduo pdidit in
 mar. ho doctoz inuenit. Tpiu voluuit
 deputatis subiugit. p alla tractus. q fecit
 xpi vitaperuofam. et pntiam q. xl dieb. et
 no. tibi i. iuna. ut p. kcauit. orauit. lachry-
 matur. **E** angeliu fecit xpi salutare p
 dicatione. et miraculoz operatione. **E**re-
 do fecit aploz doctrina. et credentiu fide.
D is vobiscu fecit q iesus in die palma-
 ru vertit se ad hierlm. qz ibi pati voluit.
 sed prius lazaru suscitauit. **O** fertoru
 fecit q pueri hebreoru susceperunt christu
 cu palmis et laudib. dicetes. **O** samar. c.
B i. dicit q veit in noie dni. Preparatio
 calicis xpi repntat cenam in q ipse dns sa-
 cranctu instituit. et vinu cu aqua vt cre-
 dit vt miscuit et. **S** ecreta fecit secretu co-
 siliu iud. cu iudeis vt ipis traderet xpm
I ero dns dixit iude in cena. **O** s. facit
 fac. citius. **S** ecreta alte pdulit. p dnm.
 qz cu tu las exisset dixit eps. **A** uc clarifi-
 catus est fili' hois et. **P** refatio fecit sua-
 uissimu dnm sermonem que discipulis in ce-
 na fecit. qd sua passione pdixit. et eos p-
 monuit et vt pt. **I** oh. xiiij. et. xv. **S** an-
 ctas repntat dulce linu qua apli habue-
 re in xpi sermone **H** ymnu sacerdos
 cu dicit digitos pores lautez extergit. re-
 pntans q xps pedes suoz lauit discipu-
 loz et extersit. **E** hymno dicto erit ihs
 cum discipulis suis in montem oliueti.
 vbi cepit pauere et mestus ee ex forti pas-
 sionis imaginatoe. **E** t. dicit. **T** ristic est
 aia nra vsq ad morte.

Hic sequitur cano misse
 qui christi passionem declar-
 rat per. xxxvj. cruces

Hic cano incipit q xpi passionem i signis
 declarat et repntat. In q ponunt. xviij.
 cruces p septe vices passionem xpi pmo-
 rates. **N** a in canone vt dicit. **I** mo. alt-
 ud verba aliud signa pntendit. **N** a pba
 paupte pntet ad eucharistia psecranda.
 signa vo et cruces ad historia dñice pas-
 sionis recolenda. **P**rimo sunt tres cru-
 ces. **I**bi. **T** e. **I**git de. q repntat trimaz xpi
 traditoz. qz ipm de' p' tradidit ex dono.
 iudas p m. inere. iudei in sacrificiu. **P**ri-
 ma traditio fuit gre. scda auaricie. tercia
 inuidie. **I**ndinatio sacerdotz fecit q xps
 imminete ia passione. ter patre in mote
 oliueti orabat dicez. **P**ater si possibile e
 traseat a me calix iste. **T**unc traqz et hor-
 rore et sue passionis imp' sione qua p'sc-
 uit sanguineu sudore fudit. **S**up h die
Aug'. **A**nimaduerre igit'o sacerdos cu
 quata reuerentia et puritate ad illud sacm
 accedis. ad qd xps accessit' qm pati vo-
 luit sanguineu sudore fudit. in q mirabi-
 liter et in. **I**fabliler tpe sacerdos e et sacri-
 ficu. **O**sculat' cruce in libro ad derteta
 du osculuz p'itoris iude. **V**el h facit qz
 ad honore crucifixi vult sacrificiu illud
 off. ire. **T**res facit cruces in signu q xps
 ter. pstravit turbam sup terra q veit pph-
 dere ipm. **D**einde sacerdos cu dicit **N** a e
 igit' oblatione. p'funde se inclinat in mco-
 ria magne humilitatois xpi. qz se misit ca-
 p' ligari furiose et inhoneste duci. **S**e-
 cudo dicit. **Q**ua oblatione. facit qnqz
 cruces. **Q**uatuor p' me repntant tres
 p' s'ides et iudices qd xps fuit pntatus et
 apud eos false accusat'. **P**rimo ducit ad
 anna potifice ibi. velat cedit fatigat. et to-
 ta noc cu eo furiose expendit. **S**ecdo du-
 ctus e ad caypha. ibide grauit accusat'
 et a suo est i facie celus **T**ercia crux fecit
 pylatu. cui hora pma xps pntat' cu furo-
 re accusat'. false tractatur. male petit ad
 mortem et iniuste. **T**andem mittitur a
 pylato ad herode. sed ab illo et exercitu ei'
 est spretus et illusus. alba veste est in-
 ductus et vt fatuus pylato est remissus.

Quarta crux sup hostiā significat gra-
uissimā xpi flagellationē. Quinta crux
designat xpi coronationē. qz coronā de
spinis grossis et acutissimis capite eius
imposuerūt. purpura eū induerūt. et arū
dinē in manu dederūt p regali sceptro. z
flexis genibz ipm derisorie adorātes: dis-
xerūt. **Q**ue rex iudeorū. et dabāt ei ala-
pas: et in eū spuētes pausserūt ei caput
arundine vt fortius corona intraret z les-
deret. **T**ercio sūt due cruces. Prima ibi
Qui pōit. hec crux significat q pilatus
iesum ita flagellatū. spinis coronatū. a/
rundinē in dextra habentē z funē in sinis-
tra. sanguine vndiqz respersum eduxit.
z ipm populo ostēdit dicēs. Ecce homo
Et iterū. Ecce rex vester. Sed illi tan-
tis nō satiati penis: voce canina clama-
bant dicētes. Crucifige crucifige eum.
Sic nos ecōtra vidētes eū: cū suspitio
et cū deuorōe salutari dicētes. **Q**ue sa-
lus mūdi. **S**ecūda crux sit ibi. Simili-
mō. supra calicem. hec significat q iesus
ad mortē fuit damnat⁹. et crucē magnā
ppter maiorē dolorē et pfusionē ppijs co-
gitur humeris portare. sub qua nimīū fa-
tigatus sepe corruisse credit. incessit itaqz
q curuatus crucentatus trahens post se
crucē corā omni multitudine vsqz i mōs-
tem caluarie locū passiois sue. Illuc cū
venisset qsi exanimis. vestē in vulneribz
cōgelatā violēter sibi extraxerūt. adeo di-
re vt oīa pene vulnera renouarent. et hec
fuit pena maxia. **O** iesu xpe scribe in aīa
mea vulnera tua: vt in eis discā dolorē
tuū. Amen. **Q**uarto sūt quinqz cru-
ces ibi. **U**n et memores. **H**āc orationē
sacerdos cum dicat. extēdit brachia. in si-
gnū crucifixionis xpi q in ara crucis ex-
pansis pepēdit manibz. **Q**uia dū crude-
lissimi xpm vellēt cruci affigere sup cru-
cē ipm deiciūt. et in modū pellis penas-
sissime extendūt et ipm cruci grossis et
obtusis clauis affigūt. **E**t tandē corpus
cū cruce in altū leuātes ita impetnose de-
ponūt et insigūt in petrā vt oīa vulnera

28.
vberim sanguinē funderēt. et ad ma-
iorē cōfusione in medio latronū ipm sit-
stunt. **Q**uarta pena et cōfusio. **E**t ch do-
lor et miseria. **Q**uis tabit oculis meis
fontē lachrymarū vt cōdolere possim et
fere dolore dñi mei. **Q**uinqz cruces q
hic sūt designāt quinqz vulnera xpi.
Uel qz xps quinqz sanguinē suū fū-
dit. **Q**uinto sūt tres cruces ibi. **S**u-
plices te rogamus. **L**ūqz ita penalissit
me xps penderet manibz expāsis et toto
corpe extētus nec haberet vbi caput fess-
sum reclinaret. nō min⁹ blasphemiat a la-
trone et impijs iudeis. **Q**uis tā mori in-
cipere. **A**d hāc orationē sacerdos incli-
nat. qsi diceret xpo maxime afflicto et tā
morituro. **O**bscramus te supplices o te
su p passionē tuā quā in cruce sustinuit
sti miserere nob. **T**res cruces facit. **P**ri-
ma significat xpm passiū in hūana nat-
tura. **S**ecūda fecit ipm afflicto i aīa. **T**er-
cia in facie. repñtat titlū triūphalē cru-
ci affixū. **J**esus nazaren⁹ rex iudeorum.
Hūc titlū diabolus maxie timet. **I**do-
cū eodē nos signamus in facie et pectore
cōtra diabolu. **L**ū igit sacerdos dicit:
Hobis quoqz peccatoribz vocē eleuat et
pecc⁹ tundit. in hoc repñtat latronis dex-
tri cōfessionē. **E**t q centurio et q cum eo
erāt visis his q fiebāt pcutientes pecto-
ra sua tinnuerunt valde. qz xpm mori cū
valido clamore audierūt. et viderūt tene-
bras fieri. terremotū. scissionē veli et pet-
rarū. **Q**uibus sacerdos se pformās: et
suo redēptori cōpatēs tundit pecc⁹ suū
dicēs. **H**obis zc. se recognoscit peccator
re. **S**exto sūt tres cruces sup vtrūqz
ibi. sanctificas. repñtat q xps peperdit
tribus horis viuus in cruce in doloribz
maximis. **S**eptimo sūt tres cruces
supra calicē nudū ibi. **E**t pñs. fecit tres
cruciatas xpi. qz sustinuit passionē i cor-
pore. p passionē in mēte. et cōpassionē in
corde. **D**ue vltime cruces fecit aque z
sanguinis de xpi latere tā mortuo (ma-
nationē. **U**el aīe et corpis xpi sepatōne:

Calix tangit cū hostia in signū q̄ latus
 xpi aperuit militaris lancea. Et sic p̄z q̄
 in toto canone sunt. xxvi. cruces xpi pas-
 sionē repñtantes. q̄ a diuersis diuersimo-
 de sunt exposite. p̄t diuersi habent in ca-
 nonerespect⁹. **D**icēs p̄ oia se. se. amen
 exaltat vocē hoc fecit canonis finem. Et
 dñi n̄ri in cruce expiratiōz. Presbyter dī-
 cēs. **O**rem⁹ flexis genib⁹ eleuat corpus
 xpi parū ⁊ deponit in signū q̄ iosep ⁊ n̄
 eodem corp⁹ xpi de cruce deposuerūt cū
 reuerētia in sinū m̄ris ei⁹. et post h̄ in se-
 pulcrū locauerūt. Calicē claudit labio si-
 gnificat monumentū xpi clausum lapī-
 de. **S**eptē petitiōes orōnis dñice. denos-
 tāt. vij. verba q̄ xps ptulit in cruce. p̄ que
 petim⁹ septē virtutes cōtra totidē vicia.
 ⁊ septē sp̄s sancti dona. **O**ro. libera nos
 dicit sub silentio. qz repñtat xps in q̄ xps
 fuit in sepulcro. tunc em siluerūt fideles
 oēs a p̄dicatione. **E**leuatio patene.
 xpi letā fecit resurrectionē. Crux fit cum
 patena in facie. in signū q̄ xps p̄ suā cru-
 cē fregit infernū. Patenā in signū recōci-
 liatiōis n̄re et patrū in limbo. Corporale
 remouet ab ore calicis. fecit lapidē sublas-
 tū a monumento in die pasce. Frangit ho-
 stiam designat q̄ discipuli in emaus cog-
 nouerūt xpm in frac. de panis. Deins
 dedit. Pax dñi. repñtat q̄ xps vna sab-
 baronū stetit in medio discipuloz d. par
 vobis. Tres cruces q̄s facit. fecit mar-
 as dñm i sepulcro q̄rentes. **U**el qz xps
 sua resurrectōe tria letificauit q̄ fuere in
 celo terra et in limbo. Agnus dei ter cā-
 tatur. qz ad tria venit xps vt nos libera-
 ret. a culpa a pena et cōferret gratiā. vel
 qz ipe tria agnouit. patrē obediētia. ma-
 trē cura. et nos misericōdia. **E**t cetera q̄re sup̄
Per hoc q̄ dicit. **F**iat hec mixtiō. nos-
 tat aie et corpis vntionē. **A**ceptur⁹ pacē
 altare osculatur et crucē in libro. in signū q̄
 xps clausis ianuis venit ad discipulos d.
 Pax vobis. Et cū h̄ dixisset. ostēdit eis
 manus ⁊ latus. in signū hui⁹ veritē sa-
 cerdos cācellatis manib⁹ ad ministrū. et
 dat illi pacē in p̄sona oim discipuloz dī.

pax vobis. Et cū hoc dixisset insufflauit
 in eos dicēs. Accipite sp̄ritū sanctū. qz
 pñtes et in grā existētes sp̄ualiter cōcāt
 Et qz in p̄m̄itiua ecclia oēs pñtes q̄t
 die cōcabant. **H**ic loco illius dat par ⁊
 vinculū charitatis. **I**deo accipim⁹ pacē
 vt ostēdam⁹ nos eē cōitates ⁊ p̄iunctos
 in corpe xpi. **P**er quē facta est pax in celo
 et in terra. **P**er orōes q̄ sequunt abilit⁹
 rat se sacerdos ad sacri p̄ceptionē. **A**ñ q̄
 dicit cōio. repñtat gaudiū apostolor⁹ de
 xpi resurrectōe. **U**el fecit gratiarū actiō-
 nē. p̄ sacramēt cōiōne. **C**ōplenda q̄ ex-
 tensis d̄z manib⁹. fecit xpi ascensionē i ce-
 los. qz xps eleuatis manib⁹ ferebat in ces-
 lum ⁊ bñdixit eis. dicēs. **I**te in mundū
 vniuersum ⁊ c. **I**deo pueninēter sequit.
Ite missa est. Et fecit vt habet in alia ex-
 positōe. **B**enedictio p̄ll̄ post missam si-
 gnificat sp̄s sancti missionē q̄ inuouit
 p̄ sonū aeris ⁊ i linguis igneis. sic fit bñ-
 dictio p̄ verba oris ⁊ signū crucis. **B**en-
 edictio dat in noie trinitatis scē cuius
 opa sunt in diuisa. **F**inis missē finē notar
 mūdi. **P**ost quē est celestis p̄na. ad quā
 pducatur nos dei gratia. Amen.

Exemplū pulcrū de cele- bratione missē.

Quidā religioſi cū ap̄d paganos
 p̄dicarent ⁊ fructū puū facerēt.
Die q̄dā veniēs rex iuxta domū
 in q̄ vn⁹ volebat celebrare. **T**ūc vidit idē
 rex quō viā de celo scā fuit in q̄ iuuenis
 pulcher descēdit ad eos. **D**einde vidit pau-
 latim plures venire ⁊ viā repetitō ornare
Circa introitū missē vidit venire p̄fari-
 chas. **A**d glā i excels⁹ angelos cantātes.
Ad lectōz ep̄le p̄phetas et ap̄los. **A**d eu-
 angelii euāgelistas q̄ tuoz. **C**irca cano-
 nē vidit veire reginā speciosissimā cū xx
 iij seniorib⁹ ⁊ ygb⁹ cūct⁹. **I**n p̄secratiōe
 vidit veire regē glē in maib⁹ sacerdotis
 quē oēs adorātes ceciderūt i facies suas
 et postea oia disparuerūt. **Q**d cū rex ille
 vidisset. credidit cū oī p̄lo suo.